

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-00361/2018-ERU

Praha 11. června 2018

Č. j. 00361-10/2018-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-00361/2018-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem dne 13. března 2018 z moci úřední podle ust. § 78 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), v návaznosti na ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), s obviněným z přestupku, kterým je pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], adresa pro doručování [REDAKCE], [REDAKCE], ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2017 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Obviněný z přestupku, pan [REDAKCE], narozen [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], [REDAKCE], adresa pro doručování [REDAKCE], [REDAKCE] (dále také „účastník řízení“), se uznává vinným z přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona, kterého se dopustil z nedbalosti tím, že v rozporu s ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, provedl dne 7. října 2017 v odběrném místě na adrese Holice, ul. [REDAKCE] č. p. [REDAKCE], zásah na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy tak, že na neměřenou část elektrorozvaděče kabelem CYSY 3x1,5 mm připojil elektroinstalaci prostor bývalé zastavárny, čímž umožnil odběr neměřené elektřiny.

II. Podle ust. § 35 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona ukládá **pokuta ve výši 5 000 Kč (slovy: pět tisíc korun českých), která je splatná do 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 21618.**

III. Podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky a ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, se účastníkovi řízení ukládá povinnost uhradit **náklady**

řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 21618.

IV. Podle ust. 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky se poškozenému, společnosti **ČEZ Distribuce, a. s.**, se sídlem Děčín - Děčín IV-Podmokly, Teplická 874/8, PSČ 405 02, IČO: 24729035 (dále jen „poškozený“), **nárok na náhradu škody nepřiznává** a poškozený se s tímto nárokem odkazuje na soud.

Odůvodnění

I. Úvod

Energetickému regulačnímu úřadu (dále jen „Úřad“ nebo „správní orgán“) jako věcně příslušnému správnímu orgánu podle ust. § 18 energetického zákona, ve znění pozdějších předpisů, v souladu s ust. § 64 odst. 2 a § 60 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky bylo dne 5. ledna 2018 přestupkovou komisí města Holice pod č. j. [REDAKCE] postoupeno odevzdání věci Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Pardubického kraje, obvodního oddělení Holice v Čechách (dále jen „Policie ČR“) společně se spisovým materiálem č. j. [REDAKCE] (dále jen „spisový materiál“) k projednání přestupku účastníka řízení.

Dne 13. března 2018 ve smyslu ust. § 78 zákona o odpovědnosti za přestupky, v návaznosti na ust. § 46 správního řádu, zahájil Úřad správní řízení ve věci možného spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

Správní řízení bylo zahájeno na základě podkladů obsažených ve spisovém materiálu Policie ČR, kdy správní orgán dospěl k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení.

II. Průběh správního řízení

Správní orgán zjistil, že v souvislosti s uvedeným jednáním účastníka řízení vznikla škoda poškozenému. Správní orgán v souladu s ust. § 70 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky vyznívá osoby, kterým mohla být spácháním přestupku způsobena škoda, o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody nebo nárok na vydání bezdůvodného obohacení. Správní orgán proto přípisem ze dne 3. dubna 2018, č. j. 00361-6/2018-ERU doručeným dne 9. dubna 2018 vyznamenal poškozeného o možnosti uplatnit nárok na náhradu škody.

Úřad obdržel dne 13. dubna 2018 vyjádření sp. zn. [REDAKCE], v němž poškozený sděluje správnímu orgánu, že mu jednáním účastníka řízení vznikla majetková škoda, která nebyla dosud uhrazena. Poškozený z tohoto důvodu v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky uplatňuje u správního orgánu nárok na náhradu škody ve výši 14 705,61 Kč, kterou odůvodnil stanovením spotřeby elektrické energie dle spotřebičů využívaných v odběrném místě na adrese Holice, [REDAKCE], ve výši 411,88 Kč, zvýšenou o náklady vynaložené zejména na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušování ve výši 14 293,73 Kč.

Ve vyjádření ze dne 29. listopadu 2017 doručenému Policii ČR poškozený vyčíslil množství odebrané neměřené elektřiny z technicky dosažitelného příkonu 0,230 kV vynásobeného počtem fází 1, hodnotou 24,7 A, počtem 17 dnů a 24 hodin/den, čímž dospěl k množství 2 317,848 kWh a po vynásobení součinitelem 0,2 pro nízké napětí k množství 463,570 kWh. Při ceně podle cenového rozhodnutí Úřadu pro rok 2017 6,05704 Kč/kWh, cena elektřiny za neoprávněný odběr činí 2 807,87 Kč. Náklady na přerušení (zamezení) NO v částce 11 813 Kč zvýšené o DPH 21 %, tj. 2 480,73 Kč, činí celkem 14 293,73 Kč. Požadovaná náhrada škody tak činí 17 101,60 Kč.

Po vyhodnocení všech skutečností zahájil Úřad podle ust. § 78 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky řízení o přestupku z moci úřední s účastníkem řízení ve věci podezření ze spáchání přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona. Dne 13. března 2018 správní orgán účastníka řízení vyrozuměl o zahájení řízení. Poškozenému bylo vyrozumění o zahájení řízení doručeno dne 9. dubna 2018.

Zároveň s oznámením o zahájení řízení byl účastník řízení vyrozuměn o možnosti vyjádřit se. Dne 23. května 2018 vyrozuměl Úřad účastníka řízení o shromáždění podkladů pro vydání rozhodnutí, přičemž informoval účastníka řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci. Zároveň bylo účastníkovi řízení sděleno, co je považováno za podklady rozhodnutí, a byla mu dána možnost doložit správnímu orgánu doklady svědčící o jeho aktuálních majetkových poměrech, a to vše do 15 kalendářních dnů od doručení. Účastník řízení nevyužil svého práva a ve věci se nevyjádřil. O možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí byl vyrozuměn rovněž poškozený.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-00361/2018-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

III. Zjištění a popis skutkového stavu

Ze spisu správní orgán zjistil, že dne 26. října 2017 se na základě oznámení o neoprávněném odběru elektřiny dostavila hlídka Policie ČR do domu na adrese Holice, ■■■■■ č. p. ■■■■. Elektroměrový rozvaděč se nachází v chodbě domu. Ve spodní části elektroměrového rozvaděče vpravo se nacházel ze zdi vyvedený kabel 3x1,5 mm, který byl připojen na neměřenou část rozvaděče mimo elektroměry. Neměřený kabel byl veden do prostor bývalé zastavárny, kde byl ukončen zásuvkou 230 V. Policie ČR pořídila na místě fotodokumentaci.

Zaměstnanec společnosti NTL Forensics, a. s., Policii ČR do úředního záznamu o podání vysvětlení dne 26. října 2017 sdělil, že při kontrole elektroměrů v Holicích, ■■■■■. č. ■■■■ zjistil, že v elektroměrovém rozvaděči v přízemí domu byl na odvodní svorku fáze č. 1 napojen kabel CYSY 3x1,5 mm, který dále vedl otvorem ve zdi do prázdné provozovny, kde se dříve nacházel bazar. V době kontroly byl tento kabel pod napětím, ale bez průtoku proudu. Vlastník nemovitosti, pan ■■■■■ zaměstnanci společnosti NTL Forensics, a. s., telefonicky sdělil, že provozovnu pronajal panu ■■■■■. Pan ■■■■■

rovněž telefonicky uvedl, že si objednal úpravy elektroinstalace u účastníka řízení. Účastník řízení toto potvrdil a dále uvedl, že připojení provedl dne 7. října 2017 a k nesprávnému připojení došlo omylem.

Policii ČR dne 26. října 2017 účastník řízení uvedl, že ode dne připojení, tj. od 7. října 2017, bylo z tohoto připojení napájeno pouze ruční elektrické nářadí, a to pouze jeden den.

Účastník řízení Policii ČR dne 13. listopadu 2017 do úředního záznamu uvedl, že na žádost pana [REDAKCE] měl za úkol dne 26. listopadu 2017 provést připojení pracovní zásuvky. Pracovní zásuvku připojil na volný funkční jistič a nepředpokládal, že funkční jistič není zapojen do elektroměru. Do pracovní zásuvky byla připojena pouze elektrická vrtačka, a to pouze jeden den.

IV. Právní hodnocení

IV. I. Použitá právní úprava

Správní orgán nejprve uvádí, že ke dni 1. července 2017 vstoupil v účinnost zákon o odpovědnosti za přestupky, který podle ust. § 1 upravuje podmínky odpovědnosti za přestupek, druhy správních trestů a ochranných opatření a zásady pro jejich ukládání, postup před zahájením řízení o přestupku a postup v řízení o přestupku.

Z hlediska posouzení odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání a uložení správního trestu jsou rozhodnými právními úpravami zákon o odpovědnosti za přestupky a energetický zákon.

Správní orgán dále přistoupil k vyhodnocení příznivosti znění speciálního zákona upravujícího odpovědnost za přestupek účastníka řízení, kdy konstatuje, že energetický zákon byl v době od spáchání vytýkaného jednání několikrát novelizován a to naposledy zákonem č. 225/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, který nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2018 (dále jen „novelizovaný energetický zákon“).

S ohledem na ust. § 2 odst. 1 a 6 zákona o odpovědnosti za přestupky proto správní orgán porovnal všechna relevantní ustanovení energetického zákona i jeho novelizovaného znění a dospěl k závěru, že zůstala zachována jak obsahová totožnost konkrétních zákonem stanovených povinností, které jsou relevantní pro právní hodnocení jednání účastníka řízení, tak též jejich trestnost z hlediska podřazení porušení právní povinnosti pod kategorii přestupku. Správní orgán proto neshledal důvod k použití zákona pozdějšího a postupoval při posuzování odpovědnosti účastníka řízení za vytýkané jednání i při ukládání sankce podle právní úpravy účinné v době, kdy bylo spácháno (tj. dle energetického zákona a zákona o odpovědnosti za přestupky).

IV. II. Obecný právní rámec a právní posouzení skutku

Podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že provede zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, bez souhlasu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele distribuční soustavy v rozporu s ust. § 28 odst. 3 nebo provede zásah na odběrném plynovém

zařízení před měřicím zařízením bez předchozího písemného souhlasu provozovatele přepravní nebo distribuční soustavy v rozporu s ust. § 71 odst. 11. Přestupek, kterého se měl účastník řízení dopustit, tak jednoznačně vyplývá z energetického zákona.

Energetický zákon v ust. § 28 odst. 3 stanoví, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy. Tím, že dne 7. října 2017 účastník řízení provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, porušil obecný zákaz obsažený v ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Z výše uvedeného ustanovení lze dovodit, že jedním ze znaků přestupku ve smyslu ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona je právě nevyžádání si souhlasu před provedením zásahu na odběrném elektrickém zařízení, a to od provozovatele distribuční soustavy. Ze spisového materiálu, který měl správní orgán k dispozici, i z vyjádření obviněného z přestupku v dané věci, je nesporné, že obviněný z přestupku si před provedením zásahu nevyžádal souhlas provozovatele distribuční soustavy.

V daném případě není na základě vyjádření účastníka řízení a dalších shromážděných podkladů pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, a že nepožádal o souhlas s tímto zásahem.

Ve smyslu ust. § 5 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupkem škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin.

Dle ust. § 15 odst. 3 zákona o odpovědnosti za přestupky je přestupek spáchán z nedbalosti, jestliže pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí [písm. a) téhož ustanovení] nebo nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl [písm. b) téhož ustanovení].

Ze spisového materiálu vyplývá, že účastník řízení nejednal úmyslně. Z připojení na neměřenou část elektrické instalace účastník řízení neměl žádný prospěch a správní orgán tak nemá důvod pochybovat o tom, že k připojení na neměřenou část došlo omylem nebo neznalostí.

IV. III. Formální a materiální stránka přestupku

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení porušil zákaz bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy zasahovat do odběrného elektrického zařízení, kterým prochází neměřená elektřina uložený ust. § 28 odst. 3 energetického zákona, a svým jednáním tak naplnil formální znaky přestupku podle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky přestupku se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky přestupku (škodlivosti přestupku pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán

má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky přestupku, neboť v jeho jednání lze shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v porušení zájmu společnosti na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka), neboť aktivním jednáním účastníka řízení v projednávaném případě došlo k zásahu na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina, s výše uvedenými následky. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou škodlivost spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu elektrizační soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím obecního zákazu, že na odběrném elektrickém zařízení před měřicím zařízením nesmí být prováděny žádné zásahy bez předchozího souhlasu provozovatele přenosové soustavy podle ust. § 28 odst. 3 energetického zákona.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání přestupku dle ust. § 90 odst. 1 písm. f) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení správního trestu.

V. Uložení správního trestu

Podle § 35 zákona o odpovědnosti za přestupky lze za přestupek uložit správní trest ve formě a napomenutí, pokuty, zákazu činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty či zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Dle ust. 36 téhož zákona lze správní trest uložit samostatně nebo spolu s jinými správními tresty. Napomenutí nelze uložit spolu s pokutou.

Z povahy provedení přestupku nepřipadá v úvahu uložit účastníkovi řízení správní trest propadnutí věci nebo náhradní hodnoty ve smyslu ust. § 48 a ust. § 49 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť věc a tedy ani cena věci, kterou účastník řízení ke spáchání přestupku užil, není správnímu orgánu známa a nebylo by tak možné sledovat dodržení zásady přiměřenosti. Uložení správního trestu ve formě zákazu činnosti či zveřejnění rozhodnutí o přestupku ve smyslu ust. § 47 odst. 2 a ust. § 50 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky přichází v úvahu jen tehdy, pokud to zákon výslovně stanoví. V posuzovaném případě je tak možno účastníkovi řízení uložit pouze trest ve formě napomenutí, nebo pokuty.

K uložení správního trestu ve formě napomenutí v nyní posuzované věci správní orgán neshledal důvod, a to zejména s ohledem na povahu přestupku spáchaného účastníkem řízení ve smyslu ust. § 37 písm. a) a ust. § 38 zákona o odpovědnosti za přestupky, neboť by takový trest byl nepřiměřeně nízký. Správní orgán proto v daném případě vyhodnotil jako zákonné, vhodné a účelné uložit správní trest ve formě pokuty.

V projednávaném případě ani nebude aplikován institut upuštění od správního trestu dle ust. § 43 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky, vzhledem k (i) povaze a závažnosti přestupku a jeho následkům, (ii) rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Dle ust. § 46 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky lze pokutu uložit ve výši stanovené zákonem. Není-li výše pokuty zákonem stanovena, pokutu lze uložit ve výši nepřesahující částku 1 000 Kč.

Podle ust. § 90 odst. 4 energetického zákona se za přestupek uvedený v odstavci 1 písm. a) až y) nebo odstavci 2 písm. c) uloží pokuta až do výše 100 000 Kč.

Co se týče závažnosti přestupku, správní orgán hodnotí, že uvedené jednání účastníka řízení porušuje obecný zákaz jakýchkoliv zásahů na odběrném elektrickém zařízení, přičemž účel zákazu lze spatřovat v zájmu na bezporuchovém provozu těchto zařízení a dále pak také umožnění měření odběru elektřiny v souladu s energetickým zákonem tak, aby nedocházelo při manipulaci s touto komoditou k podvodům (a to jak ze strany provozovatele přenosové nebo distribuční soustavy, tak i ze strany konečného zákazníka). Účastník řízení přestupek spáchal svým aktivním konáním, kdy sám o své vůli provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, a to aniž by měl k provedení zásahu souhlas provozovatele distribuční soustavy. Tuto okolnost správní orgán hodnotí jako okolnost přitěžující.

U míry zavinění pachatele obecně platí, že úmyslné zavinění je závažnější než nedbalostní. V průběhu řízení vyšlo najevo, že účastník řízení provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení z nedbalosti, s cílem připojit pracovní zásuvku k elektroinstalaci, avšak nikoli s cílem odebírat prostřednictvím pracovní zásuvky neměřenou elektřinu. Účastník řízení kabel, z něhož byla pracovní zásuvka napájena, připojil – podle svého vyjádření - na neměřenou část omylem, k čemuž správní orgán přihlédl při určení výše pokuty jako k okolnosti polehčující.

Při posuzování následků přestupku správní orgán především zkoumal, zda objekt přestupku (tedy odběrné elektrické zařízení) byl pouze ohrožen nebo došlo k jeho porušení a jaká je výše škody. Přitom dospěl správní orgán k závěru, že účastník řízení se dopustil svým aktivním jednáním ohrožení objektu. Jelikož došlo v přímé souvislosti s jednáním obviněného z přestupku pouze k ohrožení zájmu chráněného zákonem, nehodnotí správní orgán jednání účastníka řízení jako závažné.

Co se týče osoby pachatele, správní orgán posuzoval postoj účastníka řízení ke spáchanému přestupku. Účastník řízení se ke svému jednání přiznal, což správní orgán vnímá jako polehčující okolnost. Za polehčující okolnost správní orgán považuje skutečnost, že v době od neoprávněného zásahu do odběrného elektrického zařízení do doby zjištění neoprávněného odběru byl používán pouze jeden elektrospotřebič a po krátkou dobu.

Správní orgán při ukládání pokuty jako výrazně polehčující okolnost zohlednil, že účastník řízení není evidován v rámci žádného jiného správního řízení za porušení energetického zákona a porušil tak příslušné ustanovení právního předpisu ve věcné působnosti Úřadu poprvé.

Úřad se při stanovení výše pokuty zabýval také otázkou majetkových poměrů účastníka řízení. Účastník řízení nevyužil svého práva a nedoložil své aktuální majetkové poměry, ač k tomu byl správním orgánem vyzván. V úředním záznamu o podání vysvětlení je účastník řízení označen jako „OSVČ“. Avšak správní orgán ze záznamu v živnostenském rejstříku zjistil, že účastník řízení zanikla veškerá živnostenská oprávnění ke dni 21. června 2014 a ani v obchodním rejstříku nebyl zjištěn žádný záznam, který by se vztahoval k osobě účastníka řízení. Vzhledem k okolnostem spáchání přestupku, které správní orgán zohlednil, uložil pokutu jen v minimální částce, její výše tak nemůže být v žádném případě považována za finanční ohrožení existence účastníka řízení. Ukládaná pokuta musí být zároveň pro pachatele citelná, neboť v opačném případě by její efekt byl minimální. Správní orgán nepochybuje, že zaplacení uložené pokuty se negativně odrazí ve finanční situaci účastníka

řízení. Takový dopad je však třeba považovat za základní charakteristiku správního trestu v podobě finanční sankce.

VI. Náhrada škody

Poškozený dne 13. dubna 2018 uplatnil v souladu s ust. § 70 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky u správního orgánu nárok na náhradu škody ve výši 14 705,61 Kč, kterou vyčíslil jako součet ceny neoprávněně odebírané elektřiny v odběrném místě na adrese Holice, [REDAKCE], ve výši 411,88 Kč a nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení ve výši 14 293,73 Kč, celkem 14 705,61. Poškozený v podání ze dne 13. dubna 2018 uvedl, že výpočet odebrané elektřiny byl proveden podle spotřebičů v odběrném místě, aniž by provedl výčet těchto spotřebičů.

Správní orgán se proto zabýval i vyčíslením škody, které poškozený zaslal Policii ČR dne 29. listopadu 2017. Množství odebrané neměřené elektřiny v tomto podání vyčíslil dle ust. § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 Sb., o měření elektřiny a o způsobu stanovení náhrady škody při neoprávněném odběru, neoprávněné dodávce, neoprávněném přenosu nebo neoprávněné distribuci elektřiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 82/2011“), z technicky dosažitelného příkonu 0,230 kV vynásobeného počtem fází 1 a hodnotou 24,7 A, počtem 17 dnů a 24 hodin/den, čímž dospěl k množství 2 317,848 kWh a po vynásobení součinitelem 0,2 pro nízké napětí k množství 463,570 kWh. Při ceně podle cenového rozhodnutí Úřadu pro rok 2017 ve výši 6,05704 Kč/kWh cena elektřiny za neoprávněný odběr činí 2 807,87 Kč. Náklady na přerušení (zamezení) neoprávněného odběru v částce 11 813 Kč zvýšené o DPH 21 %, tj. 2 480,73 Kč, činí celkem 14 293,73 Kč. Požadovaná náhrada škody tak podle podání ze dne 29. listopadu 2017 činí 17 101,60 Kč. Obě vyčíslení škody se výrazně liší, aniž by byl uveden důvod změny v částce za neodebranou elektřinu, ani postup, jakým poškozený dospěl k částce 411,88 Kč. Poškozený ve svých vyjádřeních neuvedl, jak byla stanovena výše nákladů na přerušení (zamezení) neoprávněného odběru, z čeho se tyto náklady skládají a jakým způsobem je na zjišťování neoprávněného odběru a jeho přerušení vynaložil.

Dle ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky správní orgán uloží obviněnému povinnost nahradit poškozenému škodu, jestliže byla tato škoda způsobena spácháním přestupku, nebyla obviněným dobrovolně nahrazena a její výše byla spolehlivě zjištěna; jinak poškozenému nárok na náhradu škody nepřizná a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně postupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo ke značným průtahům v řízení.

V rámci řízení bylo zjištěno, že v důsledku jednání účastníka řízení spočívajícího v tom, že bez souhlasu provozovatele distribuční soustavy provedl zásah na odběrném elektrickém zařízení, kterým prochází neměřená elektřina tak, že na neměřenou část elektrorozvaděče kabelem 3x1,5 mm připojil zásuvku, která byla zavedena do prostor bývalé zastavárny, došlo k neoprávněnému odběru elektřiny, čímž nepochybně vznikla poškozenému, jakožto provozovateli distribuční soustavy škoda. Tuto škodu účastník řízení dosud poškozenému nenahradil.

V přestupkovém řízení správní orgán rozhoduje o vině pachatele a ukládá za přestupek trest. Pro správní trestání platí obdobné principy jako pro trestání soudní a v řízení o přestupcích se analogicky uplatní principy stanovené trestním právem, pokud analogie není

k újmě účastníka tohoto řízení (pachatele). Také toto trestání musí podléhat stejnému režimu jako trestání za trestné činy a v tomto smyslu je třeba vykládat všechny záruky, které se podle vnitrostátního práva poskytují obviněnému z trestného činu. (Viz analogicky např. rozsudek Nejvyššího správního soudu, ze dne 27. října 2004, č. j. 6 A 126/2002 - 27 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. dubna 2008, č. j. 1 As 27/2008 - 67 i nálezy Ústavního soudu ze dne 11. března 2004, sp. zn. II. ÚS 788/02 a nálezy Ústavního soudu ze dne 17. ledna 2008, sp. zn. II. ÚS 82/07 - 1.)

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 17. května 2016, sp. zn. I. ÚS 3363/14 - 1, uvedl, že *„jediným důkazem o výši způsobené škody jako znaku trestného činu krádeže nemůže být pouhé odborné vyjádření společnosti, u níž lze pochybovat, zda není ve věci vyloučená. Pravidlem by naopak mělo být přibrání znalce, u kterého pro jeho poměr k věci či stranám trestního řízení nebudou důvody pro jeho vyloučení. Jen ve výjimečných případech a ze zvlášť závažných důvodů trestní soudy rozhodující o neoprávněném odběru elektřiny nemusí znalce přibrat. Tento svůj postup ale musí náležitě a pečlivě odůvodnit.“*

Tento závěr je dle názoru správního orgánu s ohledem na skutečnost, že v řízení o přestupku je nezbytné se řídit stejnými principy jako v řízení trestní, zejména v případě, kdy je tento postup uplatněn ve prospěch pachatele, plně aplikovatelný i na projednávaný případ.

Poškozený jako podklad pro stanovení škody vzniklé v důsledku jednání účastníka řízení předložil správnímu orgánu výpočet množství neoprávněně odebrané elektřiny podle počtu spotřebičů v odběrném místě, aniž by byl uveden počet, druh a příkon těchto spotřebičů. V podání ze dne 13. dubna 2018 poškozený neobjasněl, jakým způsobem k těmto částkám dospěl. Správní orgán se proto zabýval i vyčíslením škody, které poškozený zaslal Policii ČR dne 29. listopadu 2017. Množství odebrané neměřené elektřiny v tomto podání vyčísлил dle ust. § 51 odst. 3 energetického zákona ve spojení s ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 z technicky dosažitelného příkonu 0,230 kV vynásobeného počtem fází 1 a hodnotou 24,7 A, počtem 17 dnů a 24 hodin/den, čímž dospěl k množství 2 317,848 kWh a po vynásobení součinitelem 0,2 pro nízké napětí k množství 463,570 kWh. Při ceně podle cenového rozhodnutí Úřadu pro rok 2017 ve výši 6,05704 Kč/kWh cena elektřiny za neoprávněný odběr činí 2 807,87 Kč. Obě vyčíslení částky za neoprávněný odběr elektřiny se výrazně liší, aniž by byl uveden důvod změny v částce za neodebranou elektřinu, ani postup, jakým poškozený dospěl k částce 411,88 Kč. Z těchto důvodů správní orgán nepovažuje škodu ve výši 411,88 Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení.

Co se týče části škody ve výši 14 293,73 Kč, kterou poškozený uplatnil jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušování, její výše vyplývá pouze z vyjádření poškozeného. Způsob její určení poškozený nijak nedoložil ani neuvedl, jakým způsobem byly tyto náklady vynaloženy.

Dle ust. § 9 odst. 12 vyhlášky č. 82/2011 je součástí náhrady škody vzniklé provozovateli přenosové soustavy nebo provozovateli distribuční soustavy i právo na úhradu prokazatelných nezbytně nutných nákladů vynaložených na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, neoprávněné dodávky elektřiny, neoprávněného přenosu elektřiny nebo neoprávněné distribuce elektřiny, jejich přerušování a přezkoušení měřicího zařízení a případné znalecké posudky, které nejsou zahrnuty do regulovaných cen za přenos elektřiny nebo za distribuci elektřiny.

Z uvedeného ustanovení vyhlášky č. 82/2011 je přitom zřejmé, že nutnou podmínkou pro to, aby mohly být součástí náhrady škody vzniklé poškozenému rovněž náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny, musí se jednat o náklady prokazatelné a nezbytně nutné. Zda se o takové náklady skutečně jedná, však poškozený v rámci jím uplatňovaného nároku neuváděl a žádné doklady, z nichž by mohl správní orgán zjistit, že se skutečně jedná o náklady, které poškozený prokazatelně a nezbytně vynaložil na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny vzniklého v důsledku jednání účastníka řízení a následného přerušení neoprávněného odběru. Správní orgán proto z uvedených důvodů škodu ve výši 14 293,73 Kč uplatněnou poškozeným jako náklady vynaložené na zjišťování neoprávněného odběru elektřiny a jeho přerušení vzniklé v důsledku přestupku spáchaného účastníkem řízení nepovažuje za spolehlivě zjištěnou, neboť není zřejmé, jak byla poškozeným stanovena, a poškozený tuto škodu uplatňuje pouze na základě svého vyjádření.

Z všech výše uvedených důvodů proto správní orgán nepovažuje škodu ve výši 14 705,61 Kč uplatněnou poškozeným za zjištěnou takovým způsobem, který by splňoval požadavky na její nepochybné zjištění v rámci sankčního řízení. Pro její přesné stanovení by si tak správní orgán musel opatřovat další podklady a provádět složité dokazování (např. porovnání výpočtu provedeného prostřednictvím metodiky a výsledků znaleckého zkoumání, či analýza způsobu určení výše jednotlivých nákladů na vyhledávání neoprávněného odběru a jeho zamezení a jejich alokace na projednávaný případ), což by vedlo k průtahům v řízení a bylo by tak porušeno právo účastníka řízení na projednání jeho věci v přiměřené lhůtě.

Z ust. § 89 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky vyplývá, že pokud výše škody nebyla spolehlivě zjištěna, správní orgán poškozenému nárok na náhradu škody nepřiznává a odkáže ho s jeho nárokem na soud nebo jiný orgán veřejné moci. Obdobně se potupuje rovněž v případě, kdy by zjišťování škody vedlo k značným průtahům v řízení. Průtahy v řízení mohou vznikat například tehdy, pokud by vzhledem ke složitosti posouzení výše vzniklé škody musely být zpracovány znalecké posudky apod. Není totiž zpravidla v možnostech orgánů projednávajících přestupky, aby v řízení o přestupku zjišťovali škodu, která zatím spolehlivě zjištěna nebyla, a nahrazovaly tak civilní soudy (viz Jemelka, L., Vetešník P. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Zákon o některých přestupcích. Komentář*. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck 2017, s. 797).

Jinými slovy, řízení o náhradě škody (adhezní řízení) má ve vztahu k meritornímu v rámci řízení o přestupku, byť je jeho integrální součástí, v jistém smyslu pouze akcesorickou povahu, a procesní činnost správního orgánu tak nemůže přesahovat v daném ohledu aktivitu směřující k náležitému rozhodnutí o vině a případném trestu. Toliko občanskoprávní řízení je řízením bezvýjimečně zaručujícím (za splnění zákonem předepsaných podmínek) možnost domoci se uplatněného majetkového nároku. Obecně tedy platí, že postup spočívající v odkázání poškozených s uplatněným nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních, nepředstavuje odepření spravedlnosti, ale ústavněprávně regulární použití institutu urychlujícího sankční řízení (viz analogicky např. usnesení Ústavního soudu ze dne 18. února 2015, sp. zn. II. ÚS 165/15).

Správní orgán proto o nároku poškozeného o náhradě škody ve výši 14 705,61 Kč rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku IV. tohoto rozhodnutí a odkázal jej na soud.

VII. Náklady řízení

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky ve spojení s ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, ve znění pozdějších předpisů, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, ve znění pozdějších předpisů, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k Radě Energetického regulačního úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

Účastník řízení může proti tomuto rozhodnutí podat rozklad v plném rozsahu. Poškozený má právo v souladu s ust. § 96 odst. 1 písm. b) zákona o odpovědnosti za přestupky podat rozklad pouze proti výroku o nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení a proti výroku o nákladech spojených s uplatněním nároku na náhradu škody nebo nároku na vydání bezdůvodného obohacení.

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
oddělení sankčních řízení Praha